

Ringerike kommune
postmottak@ringerike.kommune.no

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2021-2030

Uttalelse 13. august 2021 av:

Einar Kristiansen, Maurhaugvn. 13, 3518 Hønefoss,

E-post: einkrist@online.no

Björg Sonja Kristiansen, Maurhaugvn. 13, 3518 Hønefoss

E-post: bjosokr@gmail.com

INNLEDNING

Ringerike kommune har laget et visjonært planutkast relatert til begrepet ”bærekraft”. Målene blir kommentert sett i relasjon til mulighet for måloppnåelse og tiltak for å nå disse. I første del er det kommentarer til punktene i avsnittet ”Arealstrategi”. Deretter følger avsnitt som relateres til første del i planen.

1. KOMPAKT BY- OG TETTSTEDSUTVIKLING

Hele Ringerike må tas i bruk

Planen legger til rette for en kompakt by - og tettstedsutvikling.

Vårt perspektiv er viktigheten av at hele Ringerike kommune må tas i bruk for å nå målene – ikke bare de nåværende prioriterte områdene.

Transportbehov

Sentralisering reduserer ikke transportbehov. Samfunnet er ikke lenger bygd opp rundt store bedrifter som Follum, Hadelands glassverk, Viul og store gårder, der arbeiderne, gjerne i generasjoner, bodde i boliger knyttet til arbeidsplassen.

De som nå eventuelt måtte bosette seg i et sentrum, vil ha forskjellig utdanning og yrke. Et kompakt boområde som Hønefoss vil ikke kunne tilby arbeid for alle. Det vil derfor bli, og er, et stort forflytningsbehov som innebærer at alle må sitte i tett trafikk både ut og inn til bostedet.

Vi erfarer dette fenomenet allerede nå både i det lokale trafikkbildet og i den økende strømmen av biler med folk som vil ut av osloregionen for komme på hytta i helgene.

Naturområder og dyrka mark

Fortetting av byer og tettsteder fører ofte til bruk av dyrkbar mark. Jordbruksarealer som grenser til tomtearealer blir bebygde.

Derimot, dersom det tillates spredt boligbygging, vil boligene kunne plasseres på uproduktiv mark. Dette er mulig i ringeriksregionen som er omkranset av skog, udyrkbare jord og fjellgrunn.

Et dilemma er LNF-loven (Landbruks-, Natur- og Friluftsområder). Denne tolkes strengt av Ringerike, strengere enn blant annet Lillehammer kommune, der det er gitt rom for spredt bebyggelse.

Ringerike bør se til andre kommuners praksis for å løse denne hindringen for å ta hele kommunen i bruk. Dette er viktig for å skape en framtidsrettet og bærekraftig kommune.

Kollektivtilbud

Hønefoss er regionshovedstad og bør som sådan være lett tilgjengelig, også ved bruk av kollektiv transport.

I dag er ikke kollektivtilbudet tilfredsstillende. Busser må gå i faste ruter når forretninger og kontorer er åpne. Og det må gå faste busser også i skoleferiene.

Ringerike kommune oppfordres til å ta opp dette forholdet med BRAKAR. Dette er viktig for oppnåelse av bærekraftmålet "Klima og naturmiljø".

2. AREALUTVIKLING OG BEFOLKNINGSØKNING

Ringerike kommune har målsetting om en sterk befolkningsøkning og benytter sentralisering som virkemiddel. Dette skal være begrunnet i statens føringer om fortetting i tilknytning til "trafikkknutepunkt".

En eventuell Ringeriksbane er med som argument for sentraliseringen.

Det er ikke trolig at dagens virkemidler fører til måloppnåelse. Til tross for sterk fortetting i Hønefoss, der eiendomsutviklere kjøper eiendommer og erstatter boliger med større boliger enn de originale, deriblant blokker i flere etasjer, har ikke Ringerike hatt den befolkningsøkningen som var forutsett.

Kommunen ønsker tilflytting av nye barnefamilier. De fleste innflyttere vil trolig komme fra osloregionen, spesielt sett i lys av en kommende Ringeriksbane.

Imidlertid, det er ikke trolig at barnefamilier flytter fra høyblokker osloregionen til tilsvarende boliger i Hønefoss.

3. SPREDT BOLIGBYGGING – LNF

Det må legges til rette for en åpning for nyetablering og bebyggelse i områdene også utenfor de prioriterte områdene.

Innflyttere fra tettbygde strøk ønsker seg gjerne eneboliger med hager. Det er stor etterspørsel etter hus i landlig omgivelser. Dette bekreftes også av eiendomsmeklere.

3. BOLIGBEBYGGELSE

Ringerike har flotte bygder som Ask, Veme, Åsbygda, Vegård og Ringmoen som alle vil kunne tilby tomter uten båndlegging av matjord.

Grunneiere bør oppfordres og hjelpes til å finne egnede tomtearealer. Saksbehandling og gebyrer bør forenkles og presenteres som kommunal service.

4. MYKE TRAFIKKANTER

Veier er gjennom år endret fra kombinerte ferdselsårer for alle trafikkantene; fotgjengere, hesteskys og motoriserte kjøretøy. Tidligere var veiene brede nok for alle. Utbedringer for biltransport krevde påfyllinger av masse uten tilsvarende breddejusteringer. Dette førte til at den tidligere "vegskulderen" etter hvert ble en smal stripe som ikke lenger er et trygt område for fotgjengere og syklistene.

Når nye veier bygges, tas det heller ikke hensyn til de myke trafikkantene, med unntak av at veiene forbys for fotgjengere og syklistene.

Kommunen bør i sine tiltak for bedre miljø ta initiativ til at stat og kommune endrer praksis når veier bygges og vedlikeholdes.

Det ideelle er separate gang- sykkelveier, men på grunn av kostbare kvalitetskrav bygges det

kun korte strekninger. Sykkelveier ender plutselig i veg uten vegskulder bred nok for trygg ferdsel videre.

Inntil det er ressurser nok til utarbeiding av gang- sykkelveier etter gjeldende krav, bør kommunen arbeide for en erstatningsløsning i form av utbedret vegskulder, slik det ble gjort langs veien fra Vestern til Haugsbygd.

5. JORDVERN

Det vises til punkt ”1. Naturområder og dyrka mark”.

I tillegg til dette punktet må også Ringeriksbanen nevnes. Fremføringen av denne vil ødelegge store arealer med dyrkbar jord.

Bør diskusjonen om utbedret bane rundt Roa tas opp igjen?

6. NÆRINGSUTVIKLING

Det stilles spørsmål om etablering av anlegg for kryptovaluta er framtidsrettet, spesielt sett i lys av det store energibehovet.

Det er også tvilsomt om sentralisering av mange kontorplasser i Hønefoss sentrum er framtidsrettet.

Vil det, med erfaring fra tida med korona og hjemmekontorer, være behov for mange kontorplasser i sentrum?

Dersom det skulle være behov for kontorplasser, hvordan vil dette forsterke dagens uløste og uoversiktlige trafikksituasjon. Det er ikke trolig at alle som finner sin arbeidsplass i sentrum også bor der. De vil komme fra mange retninger og være avhengige av biltransport.

A. MØTEPLASSER

Nedlegging av skoler har ført til begrensning av møteplasser for folk som ønsker kontakt med medborgere i kulturelle og idrettslige sammenhenger.

Kommunen bør ta ansvar for at tidligere skolebygg fortsatt er tilgjengelige for allment bruk, i den grad det er ønske om dette fra den lokale befolkning.

B. SIRKULÆR ØKONOMI

I følge høringsutkastet skal kommunen være ”**en pådriver for sirkulærøkonomi**”.

Planen støttes i dette, men man er ikke trygg på at kommunen er på rett vei mot dette målet. Hva er f. eks. framtiden for Eikli skole, Hønefoss skole og Hønefoss sykehjem? Vil det bli gjenbruk, - eller selges byggene til en utbygger for riving og oppsetting av boligblokker?

C. RINGERIKE: BY OG LAND

Ringerike er definert som bykommune og består av regionshovedstaden Hønefoss, tettentre og bygder mellom sentrene.

Et ordtak sier: "By og land hand i hand". I dette ligger det en tanke om at alle skal likebehandles uansett bosted.

Dessverre opplever ikke alle lik behandling i Ringerike kommune. Byen og tettstedene prioriteres både i planer og i praktiske tiltak. Sentralisering med nedlegging av skoler forsterker forskjellene.

En streng fortolkning av LNF-loven hindrer bygging av nye boliger og rehabilitering av eldre boliger med tanke på tilpasning for bruk også når man blir eldre (livstidsbolig). Dette forholdet forsterker sentralisering og avfolkning av flotte boområder.

Forskjellen kan også merkes ved minsket tilgjengelighet til regionshovedstaden pr buss eller bil, og hvordan kommunen definerer sitt ansvar i forhold til veier/bruer.

Det ser ut til at Ringerike kommune anser det som naturlig at bruer, veier og stier (Elvelangs) i Hønefoss naturlig hører inn under kommunens ansvarsområde. Det er naturlig at slike tiltak betales av felleskassa for alle ringerikinger.

Det som derimot skuffer er kommunens uvilje mot å ta ansvar for bruer utenfor byen, men i samme kommune, for eksempel Tangen og Borglund hengebruer. Disse er viktige forbindelsesveier med brukshevd til kollektivtrafikk både for fastboende og andre.

D. AKTIVT LOKALDEMOKRATI

I debatten rundt saken vedrørende utbyggingen av området ved fossen har det blitt stilt mange spørsmål til kommunens ledelse. Disse er ikke besvart av ledelsen til tross for mange oppfordringer.

Saken virker innfløkt både med tanke på prosesser og eventuelle avtaler. Disse forholdene bør klargjøres. Hvis ikke, ser det ut til at Ringerike kommunes ledelse med denne tausheten skaper en kløft mellom ledelse, folkevalgte og innbyggere. Saken har blitt en demokratisk utfordring.

Mandat og fristilling av representanter

De fleste saker som behandles politisk har ikke politisk farge. I slike saker burde partiledelsen fristille sine medlemmer i debatter og stemmegivning. Dette vil styrke den faglige kvaliteten og sikre en tryggere plattform for gjennomføring av tiltak.

Politikere er valgte ombudspersoner som målbærer velgernes tanker om hvordan vi ønsker å utvikle og drifte kommunen til beste for fellesskapet. Det gis et løfte i forhold til et partiprogram, men dette vil ikke kunne gi retning for alle saker som dukker opp på sakskartet. Når dette skjer, er det viktig og riktig at saken(e) drøftes med de som har gitt mandatet.

Fristilling vil åpne for medvirkning og dialog med innbyggere, slik det skrives i planens Hovedmål 1.1.:

”Ringerike kommune tilrettelegger for medvirkning og dialog med innbyggerne, sikre åpenhet og fremmer deltakelse”.